

Zonderzoek

EEN GOEDE BRON HERKENNEN

Wat maakt een bron goed? Hoe kun je een goede bron herkennen?

Simmer Pinkster

1-6-2026

INHOUD

Introductie.....	2
Woordenboek	2
Lateraal lezen	3
Fact checking	4
Wanneer?	4
Wie?	4
Hoe?	4
Waarom?	5
Samengevat	6
Literatuurlijst	7

INTRODUCTIE

In dit document staat de informatie vermeld dat wordt besproken in de Zonderzoek video over het vinden van een goede bron.

Om een goed verslag te schrijven is het belangrijk dat je goede en betrouwbare bronnen gebruikt. Maar hoe weet je dat een bron betrouwbaar is?

We gaan bespreken hoe je een bron checkt op betrouwbaarheid aan de hand van vier vragende voornaamwoorden:

- Wanneer
- Wie
- Hoe
- Waarom

WOORDENBOEK

- **Bron:** plek waar informatie vandaan komt
- **Auteur:** schrijver
- **Lateraal lezen:** niet enkel van boven naar beneden lezen, maar ook van links naar rechts (verschillende tabbladen)

(Woorden.org, z.d.) (Crash Course, 2019)

LATERAAL LEZEN

Als je gaat onderzoeken of een bron betrouwbaar is, heb je vaak niet genoeg aan de bron zelf. **Hierom is het belangrijk om te doen aan 'lateraal lezen'**. Dit is een term die wordt besproken in [aflevering drie](#) van de YouTube- serie '[Crash Course Navigating Digital Information](#)' op het kanaal Crash Course, gepresenteerd door auteur John Green (2019). Deze serie gaat over hoe je je goed kunt navigeren op het internet. Ik zou het zeker aanbevelen om te kijken als je meer informatie wilt over dit onderwerp.

Volgens John Green gebruiken mensen die doen aan lateraal lezen niet alleen de bron zelf, maar openen ze ook nieuwe tabbladen om meer informatie op te zoeken over de bron. 'Lateraal' betekent dan ook 'zijwaarts' (woorden.org, z.d.).

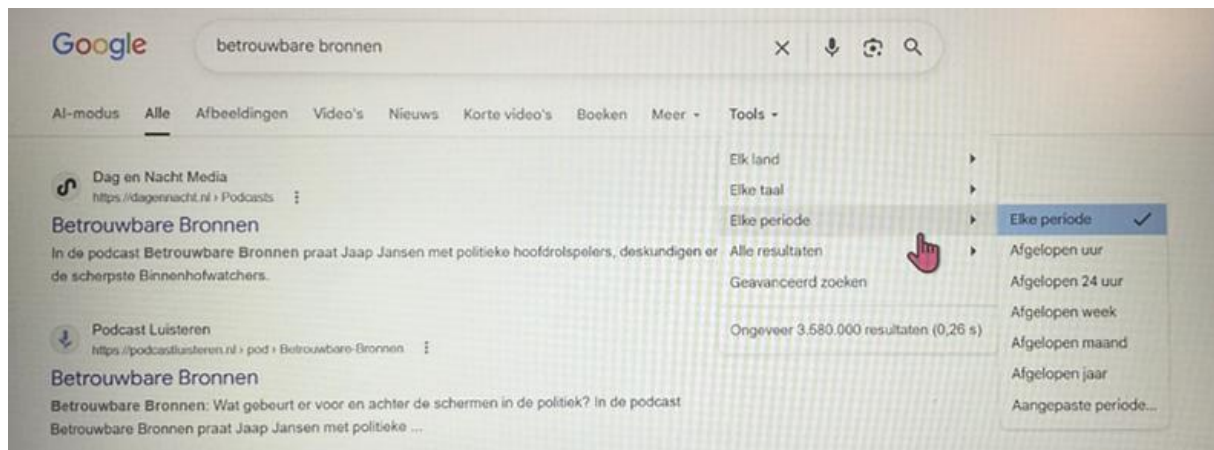
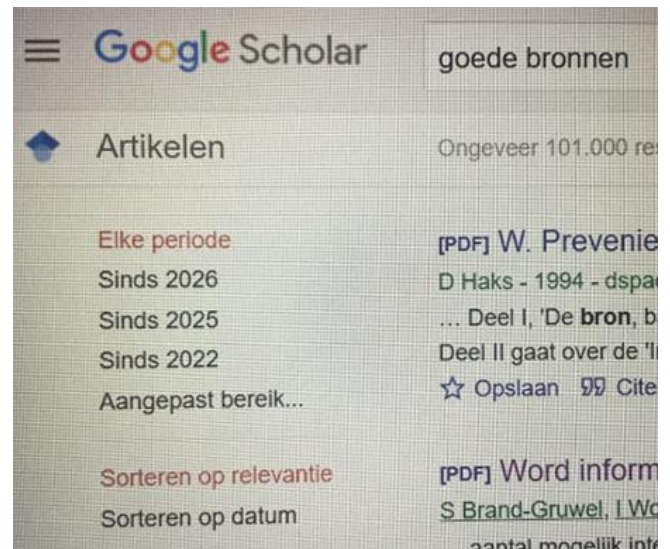
Een voorbeeld van lateraal lezen kan zijn het googelen van de auteur om te kijken wat die nog meer heeft geschreven, of het opzoeken van een andere bron om te kijken of daar dezelfde informatie op staat (Crash Course, 2019). **Het is belangrijk om de feiten van een bron na te gaan, aangezien iedereen alles op het internet kan zetten wat die wilt, zonder dat de informatie hoeft te kloppen!**

FACT CHECKING

WANNEER?

Het eerste waar je naar kijkt is de datum waarop de bron is gemaakt. Dit staat vaak helemaal boven- of onderaan de bron. **Een recente bron is vaak betrouwbaarder dan een oude bron, omdat we simpelweg nu meer weten dan vroeger.** Iemand die een tekst heeft geschreven in 2016, zal waarschijnlijk in 2026 hele andere dingen toevoegen.

Op google en op sites als Google Scholar kun je sorteren op recente bronnen.

WIE?

Waar je ook goed op moet letten is wie de tekst precies heeft geschreven. Zou je voor een goed brood snel een dokter gaan? Nee, dan ga je naar de bakker. Zo is het ook met bronnen online. Het is belangrijk om te weten dat de schrijver van de tekst ook echt iets weet over het onderwerp. Om hierachter te komen kun je er onder andere voor kiezen om op de naam te klikken, de personen te googelen of naar de sociale media van de persoon te gaan.

Als het een organisatie is die het artikel heeft geschreven kun je ook op de site zelf gaan speuren om erachter te komen wat hun algehele doel is.

Check wat voor opleiding de auteur heeft gedaan, wat die nog meer heeft geschreven en wat anderen zeggen over de persoon.

HOE?

Ik kan dit artikel schrijven met alleen de informatie in mijn hoofd, maar dit betekent niet dat al die informatie ook klopt! **Hierom is het belangrijk dat ik als auteur zijnde ook vertel hoe ik op de informatie ben gekomen.** Ik heb onder andere de video's van Crash Course gebruikt, maar ook veel informatie komt van de website Scribbr, wetenschappelijke artikelen, en mijn eigen ervaring in het onderzoek doen (waar ik ook les in heb gekregen).

Een bron is vaak betrouwbaar als ze hun eigen bronnen erbij zetten in een literatuurlijst (of 'references' in het Engels) en deze ook benoemen in de tekst. De literatuurlijst staat vaak helemaal onderin! Hoe je dit zelf kunt doen bespreek ik in mijn video over APA-richtlijnen.

Je kunt er dan ook voor kiezen om de bronnen uit diens literatuurlijst zelf op te zoeken. Op die manier kun je checken of de auteur de gebruikte informatie heeft begrepen, en je hebt er zelf ook een paar nieuwe bronnen bij voor je onderzoek!

Kijk ook goed naar het soort bronnen dat de auteur heeft gebruikt. Laten ze verschillende oogpunten zien? Het kan zijn dat iemand een sterke mening heeft, en deze onderbouwt zonder te vertellen waarom de tegenstellende mening niet goed is. Om het super simpel uit te leggen: ik kan niet zeggen dat het een feit is dat aardbeien het allerlekkerste ijs op aarde is, zonder onderzoek te doen naar de voorkeur van andere mensen. Als ik bijvoorbeeld 500 mensen heb gevraagd wat hun favoriete ijssmaak is en meer dan 50% zegt aardbei, dan is mijn uitspraak direct een stuk betrouwbaarder!

WAAROM?

Als iemand een tekst schrijft of een video maakt, dan doet die dit met een bepaald doel. Ik maak deze video's omdat ik navigeren op het internet een belangrijke vaardigheid vind om te hebben, en ik zou willen dat iedereen dit goed kon! Soms schrijven mensen een artikel omdat een bedrijf ze hiervoor heeft betaald, of omdat ze een bepaald product willen verkopen. Stel je voor dat ik een artikel schrijf over de allerbeste telefoons op dit moment en een groot merk betaalt mij hiervoor. De kans is dan groot dat ik positiever praat over dat merk dan andere merken, ook al is die misschien niet beter. Kijk goed wat voor type site het is. **Is de website er om informatie te verspreiden, of om je iets te verkopen?**

Stel je ook eens voor dat ik een hekel aan een klasgenoot van mij heb, die een bepaalde soort telefoon gebruikt. Ik kan ervoor kiezen om een artikel te schrijven over waarom dat merk slecht is en mijn merk goed, ook al zeg ik dit alleen maar omdat ik mijn klasgenoot niet leuk vindt. **Je kan checken waarom een artikel is geschreven door naar de 'about us/over ons' pagina te gaan op de site of naar andere artikelen te gaan om te kijken of die hetzelfde zeggen.** Als jij nog tien andere bronnen vindt die zeggen dat de telefoon die ik gebruik is beter is dan de telefoon die mijn klasgenoot gebruikt, dan kun je eraan uitgaan dat dat betrouwbaar is. **Als die bronnen dan ook vertellen waarom dat zo is, door ze bijvoorbeeld te testen en uitgebreid te vergelijken, dan is dat helemaal top!** De sociale media van het bedrijf bekijken is ook slim (Powell, 2025).

SAMENGEVAT

We hebben het gehad over lateraal lezen, waarbij je nieuwe tabs opent om zo te checken of de informatie van je bron klopt. Dit is belangrijk omdat iedereen alles kan zeggen op het internet, zonder dat dit waar hoeft te zijn. Om een te checken of een bron goed is maak je gebruik van vier vragende voornaamwoorden:

- **Wanneer** is de bron gemaakt? Recente bronnen bevatten kloppen vaak beter dan oude bronnen. De datum staat vaak boven- of onder in de bron.
- **Wie** heeft het geschreven? Heeft de persoon de kwalificaties om te zeggen wat die zegt? Hier kun je achter komen door op de naam van de auteur te klikken, of die te googelen.
- **Hoe** is de bron gemaakt? Wat voor bronnen heeft de persoon zelf gebruikt, hoe is die op de informatie gekomen? Dit kon je checken door naar de bronnen uit de literatuurlijst te gaan en die op te zoeken. Deze staan vaak helemaal onderin.
- **Waarom** is de bron gemaakt? Wat was het doel van de auteur? Wordt die betaald om dit te schrijven, of is er een andere reden? Is de site er om informatie te verspreiden, of willen ze iets verkopen? Je kunt dit checken door te bekijken wat voor type site het is, door naar de 'about us' pagina te gaan, andere bronnen met deze te vergelijken of bijvoorbeeld hun sociale media te bezoeken.

LITERATUURLIJST

Benders, L. (2016, 30 november). *Validiteit en betrouwbaarheid vaststellen in je scriptie*. Scribbr.nl. Geraadpleegd op 25 mei 2026, van [Validiteit en betrouwbaarheid vaststellen in je scriptie](#)

Crash Course. (2019, 23 januari). *Check Yourself with Lateral Reading: Crash Course Navigating Digital Information #3* [Video]. YouTube. Geraadpleegd op 22 mei 2026, van [Check Yourself with Lateral Reading: Crash Course Navigating Digital Information #3](#)

Onze Taal. (z.d.). *Wat voor woord is wie in de zin 'Wij vragen ons af wie de volgende president van de Verenigde Staten wordt'?* Onzetaal.nl. Geraadpleegd op 22 mei 2026, van [vragend voornaamwoord \(wat is dat?\) | Genootschap Onze Taal](#)

Powell, A. (2025, 16 november). *How To Find The Sponsor Or Publisher Of A Website?*. Aeanet.org. Geraadpleegd op 25 mei 2026, van [How To Find The Sponsor Or Publisher Of A Website? - AEANET](#)

Rijksuniversiteit Groningen. (2024, 20 november). *Alles over bronnen*. Rug.nl. Geraadpleegd op 22 mei 2026, van [Alles over bronnen | Profielwerkstuk | Rijksuniversiteit Groningen](#)

Woorden.org. (z.d.). *Lateraal*. In *Woorden.org*. Geraadpleegd op 22 mei 2026, van [lateraal Nederlands woordenboek - Woorden.org](#)

Woorden.org. (z.d.). *Literatuur*. In *Woorden.org*. Geraadpleegd op 22 mei 2026, van [literatuur Nederlands woordenboek - Woorden.org](#)